

Oprettelsen af en Koloni. Det har ogsaa vist sig, at denne Ø tidligere har været beboet af Eskimoer, idet man der har fundet adskillige Ruiner af Vinterhuse.

Vandet har faaet Navnet Scoresbysund efter en skotsk Hvalfangerkaptajn, som besejlede den og i 1822 kortlagde en Del af Sundet og opkaldte det efter sin Fader, der ogsaa som Hvalfangerkaptajn havde været derinde, idet han gik ud fra, at hans Fader havde været den første, som overhovedet havde besejlet disse Vande. Det var en Misforstaaelse, thi allerede tidligere, nemlig i 1761, havde en dansk Hvalfangerkaptajn ved Navn Bruun været inde i dette store Farvand. Denne skotske Hvalfangerkaptajn var i øvrigt en mærkelig Mand, thi senere blev han Præst og en berømt Videnskabsmand, hvilket ikke er almindeligt for Hvalfangerkaptajner. Han har altsaa beskrevet Fjorden; senere har en af vore Ekspeditioner, nemlig Kaptajn Ryders Ekspedition i 1891—92, kortlagt og beskrevet hele Landet deroppe. Den danske Ekspedition overvintrede netop paa Danmarksøen i Vinteren 1891—92 og fandt ogsaa disse Rester af Eskimohuse, den overvintrede et Sted, som blev kaldt Heklahavn efter Ekspeditionen selv.

Selvfølgelig er der streng Vinter paa 70 Graders nordlig Bredde, men det, som gør, at man kan leve oppe ved Scoresbysund om Vinteren uden synderlige Ulemper af Vinterens Strengthed, er, at der nsæten ikke findes Blæst — det samme er for øvrigt Tilfældet paa Vestkysten paa samme Breddegrad. Vinteren er meget stille, hvorfor Kulden ikke føles saa stærkt. Man mener nu, at hvis 10 dygtige Fangere med deres Familier flyttede fra Vestkysten over til Scoresbysund, vilde de i Fremtiden ikke alene kunne befolke dette vidtstrakte Land, men de vilde kunne leve udmærket ved Hjælp af de Fangstmuligheder, der er. Der findes deroppe en rig Dyreverden baade i Vandet og paa Landet. I Vandet findes foruden en Mængde Sæler ogsaa Narhval og Hvidfisk. Hvidfisk er ikke en Fisk, men en Hval, som maaske bedst kendes gennem Omtalen af, at dens Hud spises med stor Lyst af Grønlænderne, Matak; jeg har ogsaa smagt det, men det er temmelig fedt, det var i alt Fald for fedt for mig, og jeg antager, at ogsaa ærede Medlemmer vilde sætte mindre Pris paa at spise Matak, men det er en Spise, som Grønlænderne sætter overordentlig megen Pris paa. Disse store Havdyr vilde være tilstrækkelige ikke alene til, at saadanne 10 Familier kunde leve af

Fangsten, men ogsaa til at bringe stort Udbytte for Handelen. Dernæst er der en hel Fugleverden af Gæs, Maager, Ænder og endvidere af Landpattedyr: Moskusokser, Harer, Ræve og Ulve foruden de hvide Bjørne, Isbjørnene; der er altsaa rig Lejlighed til Jagt.

Men den Omstændighed, at der er saa rig Lejlighed til Jagt i denne Egn, gør, at Egnen er udsat for paa en Maade at blive taget i Brug af fremmede, idet adskillige, som rejser op paa Hvalfangst i disse Vande, ogsaa tager ind i Scoresbysund og driver Jagt paa de Egne. I de senere Tider, da man har faaet bedre og bedre Skibe til at besejle vanskelige Farvande med, og da man har faaet mere og mere Kapital, er efterhaanden rige Folk kommet i Tanker om at foretage Sommerudflugter op til disse Egne for at drive Jagt og bo der om Sommeren under ganske æventyrlige Forhold. Men efterhaanden som det bliver mere og mere Skik at foretage store Jagtudflugter derop, hvor ingen lægger Hindringer i Vejen for Jagtens Udøvelse, vil det ogsaa mere og mere blive en almindelig Opfattelse omkring i Verden, at det er Egne, som ingen har Herredømme over, som ligger frit hen for alle og enhver og kan udnyttes af alle og enhver. Der vil da let i mange Kredse danne sig den Opfattelse, at Danmark ganske vist har Ret til Grønland, men ikke formaar at hævde sig deroppe, og at i alt Fald Østkysten ligger til Brug for alle og er i Grunden alles Land. Det var ikke ønskeligt, om noget saadant skulde blive Tilfældet, derfor tror jeg, det var rimeligt, at man snarest muligt oprettede en Koloni deroppe.

Planerne til en saadan er udarbejdede af en Assistent ved den grønlandske Styrelse, Harald Olrik, som mener, at en saadan Koloni kan anlægges med en Bekostning af 65 000 Kr. en Gang for alle. Han havde oppe paa Vestkysten af Grønland truffet Overenskomst med 10 dygtige Fangere, der var villige til med deres Familier at lade sig overflytte til Østkysten for at danne denne Koloni. Blandt disse var Tobias Gabrielsen, som i sin Tid var med paa Mylius Erichsens Ekspedition, og som maaske er kendt af nogle af Tingets ærede Medlemmer. Han og Henrik Olsen, ligeledes en Eskimo, opholdt sig i lang Tid hernede og stiftede mange Bekendtskaber med adskillige, ogsaa med Rigsdagsmænd. Jeg har en Formodning om, men maaske min Hukommelse slaar fejl, at Tobias Gabrielsen imidlertid er afaaet ved Døden — maaske tager jeg fejl, maaske er det Henrik Olsen,